خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۷ . ۲۲ رجب ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۷۹۱

این که عده‌ای مدام می گویند آب نداریم مشکلی را حل نمی کند

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: این که عده‌ای مدام می گویند آب نداریم مشکلی را حل نمی کند. به هر حال مدیریت منابع آب هم در کشور ما مشکل داشته و هنوز هم دارد. اکبری با بیان این که یکی از دلایل این موضوع حفر چاه‌های عمیق غیر مجاز است، خاطرنشان کرد: هم اکنون بیش از ۳۵۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور وجود دارد.

سیاه‌چاله‌های زمین

۳۵۰ هزار چاه غیر مجاز آخرین رمق‌های زمین را می گیرد

دانش پور
info@khorasannews.com

سال هاست که مسئله حفر چاه های غیر مجاز در کشور مطرح است و با آن به سادگی برخورد می شود. همین برخورد ساده انگارانه باعث شد تا آن قدر حفر چاه به صورت غیر قانونی راحت و بی دغدغه باشد که خبر برسد در سال ۹۳ چیزی حدود ۴۰۰ هزار حلقه چاه غیر قانونی در کشور وجود دارد. این خبر را همان موقع نایب رئیس اتاق بازرگانی اعلام کرد.

هر چند وزارت نیرو معتقد بود که تعداد چاه های غیر مجاز بیش از ۱۰۰ هزار حلقه نیست. اما با گذشت زمان و با توجه به بارش هایی که هر سال کمتر شد و نتیجه ای جز خشکسالی نداشت ، نگاه بی تفاوت به حفر این چاه ها جایش را به نگرانی داد آن گونه که امروز هر از گاهی خبرهایی می شنویم از پر کردن چاه هایی که روزی آمار آن ها منتشر شده است. البته ناگفته نماند که هنوز هم مانند گذشته هیچ کس به درستی نمی داند تعداد دقیق این چاه ها چقدر است یا اصلا مقصر کیست؟

■ ۳۵۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز

درباره این موضوع و در شرایطی که یکی از چالش های مهم دنیا و کشور ما موضوع آب و خشکسالی است، به تازگی معاون وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده است که بیش از ۳۵۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور وجود دارد.

در این بین کارشناسان معتقدند ادامه روند فعلی می‌تواند این چالش را به یک بحران تبدیل کند و بسیاری از کارشناسان، بخش کشاورزی را جزو مقصران اصلی وضعیت ایجاد شده برای منابع آب کشور می دانند. اما به نظر می رسد مسئولان وزارت جهاد کشاورزی چنین اعتقادی ندارند. معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی درباره این موضوع و در پاسخ به این سوال که گفته می‌شود ما در کشور بیشتر با چالش «مدیریت منابع آب» مواجه هستیم تا چالش «کمبود آب»، به مهر گفت: بنده اعتقاد دارم «تنش آبی» در کشور شدید است و این که برخی از لفظ «بحران» استفاده می کنند، اشتباه است.

علیمراد اکبری افزود: واقعیت این است که طی ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته، میزان بارش های کشور کاهش یافته، الگوی بارش ها تغییر کرده و حدود ۴۹ درصد میزان روان‌آب ها کاهش یافته است. ضمن این که زمانی الگوی بارش کشور بیشتر برف بود اما هم اکنون باران است. میزان بارش بالای ۱۰ میلی متر بود اما هم اکنون خیلی از بارش ها کمتر از ۱۰ میلی متر است و نفوذ عمقی کم شده است. معنای بارش زیر ۱۰ میلی متر آن است که این باران، باران موثر نیست. زمانی که میزان بارندگی بین ۱۲ تا ۲۰ میلی متر نباشد، در اعماق زمین نفوذ نمی کند. ضمن این که بارش هایی هم که تا عمق ۱۰ تا ۱۲ سانتی متر زمین نفوذ می کنند، در معرض تبخیر هستند و این مسئله هم اکنون در مناطقی مانند فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان و یزد وجود دارد. وی اعلام کرد: میزان بارندگی کشور در مجموع طی ۱۰ تا ۱۲ سال گذشته، حدود ۲۴ تا ۲۵ درصد کاهش یافته است. امسال نیز میزان بارندگی نسبت به سال های گذشته حدود ۵۰ درصد کاهش یافت، از جمله در مناطقی مانند فارس، کرمان، یزد، اصفهان، خراسان رضوی و خراسان جنوبی که همه جزو استان های پهناور کشور هستند.

■ مدیریت منابع آب کشور مسئول وجود چاه های غیر مجاز

وی درباره این که بارها گفته شده مشکل کمبود آب در کشور بسیار جدی است، اظهار کرد: این که عده ای مدام می گویند آب نداریم مشکلی را حل نمی کند. به هر حال مدیریت منابع آب هم در کشور ما مشکل داشته و هنوز هم دارد. اکبری با بیان این که یکی از دلایل این موضوع حفر چاه های عمیق غیر مجاز است، خاطرنشان کرد: هم اکنون بیش از ۳۵۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور وجود دارد. این به معنای آن است که مدیریت صحیح انجام نگرفته ضمن این که هم اکنون انسداد این چاه ها برای کشور معضل شده است؛ معیشت عده‌ای به این چاه ها گره خورده بنابراین کنترل و مسدود کردن این چاه ها بسیار دشوار است، اما باید این کار انجام شود. وزارت نیرو باید تلاش خود را در این زمینه انجام دهد و همه دستگاه های مسئول نیز باید به این وزارتخانه کمک کنند. وی مدیریت منابع آب کشور را مسئول این شرایط برشمرد و گفت: این که در دولت نهم و دهم ۲۰۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور حفر شده ، فاجعه است. انسداد چاه های غیر مجاز جزو وظایف و مسئولیت‌های وزارت نیرو است ضمن این که ما آمادگی داریم به وزارت نیرو کمک کنیم که در این زمینه اقدامات موثری صورت گرفته است.

■ صرفه جویی ۲ میلیارد مترمکعب طی سال ۹۳

اما در شرایطی که معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی معتقد است مدیریت منابع آب کشور مسئول شرایط موجود در حوزه چاه های غیر مجاز در کشور است دبیر اجرایی شورای هماهنگی طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور در گفت وگو با خراسان با اشاره به آماری از چاه‌های غیر مجاز از سال ۹۲ تا کنون گفت: از سال ۱۳۹۲ تا ۹۴ و پس از طی مراحل قانونی، ۷۸۳۷ چاه غیر مجاز در کشور مسدود و پر کردن چاه های غیر مجاز در اجرای طرح تعادل بخشی در سال ۹۳ به صرفه جویی حدود دو میلیارد متر مکعب آب منجر شد.

عبدا... فاضلی با اشاره به تعداد زیاد چاه های غیر مجاز در سال ۹۱ گفت: در این سال گروه های گشت و بازرسی شرکت های آب منطقه ای، با کاهش اعتباری شدید روبه رو بودند و عملا تعطیل شدند که این موضوع باعث شد، تعداد چاه‌های غیر مجاز افزایش یابد. وی خاطرنشان کرد: با تصویب طرح احیا و تعادل بخشی آب های زیرزمینی در شورای عالی آب و آغاز اجرای آن که با تدوین برنامه ای مدون برای کل استان ها همراه بود پر کردن چاه ها روند خوبی پیدا کرد اگر چه این کار علاوه بر وزارت نیرو، حضور موثر قوه قضاییه، نیروی انتظامی و همه دستگاه‌ها را می‌طلبد. فاضلی همچنین با بیان این که بیشترین وابستگی مصارف آبی در کشور، عمدتا آب های زیرزمینی است، افزود: ۶۵ درصد از آبی که در کشور مصرف می‌شود به آب های زیر زمینی وابسته است و ۳۵ درصد منابع ما مربوط به آب های سطحی است و با توجه به میزان روان آب‌ها که در سال های اخیر کاهش داشته است، باز هم عمده فشار روی منابع آب زیرزمینی است.

> احمدی: اگر تصمیمی جدی برای جلوگیری از حفر یا پر کردن چاه های غیر مجاز گرفته شود، می توان امیدوار بود شرایط موجود کمی بهبود یابد اما تعداد این چاه ها به قدری زیاد شده است که اگر مانع برداشت از آن ها شویم، عملا به معیشت مردم و کشاورزان خسارت زده می شود بنابراین برای برخورد با این موضوع باید دست به عصا راه رفت

■ ۳۲۰ هزار چاه غیر مجاز در کشور

دبیر اجرایی شورای هماهنگی طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور همچنین میزان چاه های غیر مجاز در کشور را ۳۲۰ هزار چاه برشمرد و اعلام کرد: در سال ۹۵، ۱۵ هزار و ۸۰۰ چاه و در سال ۹۶ حدود ۱۳ هزار و ۸۰۰ چاه غیر مجاز پر شدند. بر این اساس طی دو سال اخیر حدود ۳۰ هزار چاه مسدود شده و ۲۹۰ هزار چاه دیگر باقی مانده اند. از این تعداد حدود ۲۰۰ هزار چاه، عمق کمتر از ۲۰ متر دارند و عمدتا کنار رودخانه ها قرار دارند و حدود ۱۰۰ هزار چاه نیز به صورت مستقیم از آب زیرزمینی برداشت می کنند.

متاسفانه این چاه ها به دلیل نبود اعتبار و مسائل خاصی که وابستگی های شغلی دارد و تصمیمات سیاسی در استان ها گرفته می شود تا کنون پر نشده اند. فاضلی اظهار کرد: تعداد چاه های غیر مجاز در استان های شمالی و آذربایجان غربی و شرقی بیشتر است چرا که سطح آب زیرزمینی در این مناطق بالاست و برای رسیدن به آب چاه نیاز به حفر عمق کمی است و به راحتی می توان از آب این چاه ها برداشت کرد.

■ حفر چاه های غیر مجاز علت کاهش آب دریاچه ارومیه

وی تاکید کرد: متاسفانه در آذربایجان غربی یکی از عوامل کاهش آب ورودی به دریاچه ارومیه، برداشت آب از همین چاه هاست. تعداد زیادی از این ها نزدیک به رودخانه ها و جاهایی که سطح آب زیرزمینی بالاست، حفر شده اند و مردم از آب آن ها برداشت می کنند. این موضوع باعث شده است، ورودی آب دریاچه کاهش داشته باشد. وی افزود: اما در استان های شمالی با توجه به بارش باران، برداشت از آب چاه ها زیاد نیست و فقط در مواقعی که بارندگی با تاخیر اتفاق می افتد از آب چاه ها برای آبیاری شالی ها برداشت می شود.

دبیر اجرایی شورای هماهنگی طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور در پاسخ به این سوال که برای مسدود کردن چاه ها به کمک چه دستگاه هایی نیاز دارید و آیا این دستگاه ها همکاری لازم را با شما دارند، اظهار کرد: شناسایی اولیه چاه های غیر مجاز را ما انجام می دهیم و آدرس و مشخصات کامل منطقه ای را که در آن چاه حفر شده است، ما اعلام می کنیم و به دنبال آن طرح شکایت صورت می گیرد.

به عبارتی گروه های گشت و بازرسی ما در تمام دشت ها مراقبت می کنند و چنان چه متوجه حفر چاهی شوند آن را به سرعت به نیروی انتظامی گزارش می دهند و روند حفر چاه متوقف می شود. فاضلی گفت: پس از آن نیز مسدود کردن چاه ها نیازمند طرح موضوع در قوه قضاییه و صدور رای توسط دادگاه است . علاوه بر این برای اجرای رای دادگاه از طریق اجرای احکام دادگستری و نیروی انتظامی اقدام می کنیم . اما هماهنگی با این مجموعه ها بسیار سخت و زمان بر است.

از فاضلی درباره مجازات افرادی که اقدام به حفر چاه های غیر قانونی می کنند سوال کردیم که پاسخ داد: مجازات این جرم در قانون بسیار ضعیف است و به هیچ وجه متناسب با جرمی نیست که اتفاق می افتد. بخشی از مجازات شلاق است که معمولا قضات آن را در آرای خود لحاظ نمی کنند. فقط اعاده به وضع سابق اعمال می شود البته یک سال است که ما دریافت خسارت آبخوان از مجرمان را به جریان انداخته ایم که حتی برای همین موضوع هم قضات به سختی رای می دهند. وی تاکید کرد: حفر این چاه ها باعث می شود سطح آب پایین برود که با این اتفاق در درجه اول چاه های شرب به خطر می افتند. این در حالی است که امسال که سال خشکسالی است، شورای مدیریت بحران کشور در جلسه ای که تشکیل شد به موضوع حفظ چاه های شرب پرداخت چرا که وقتی در حریم چاه های شرب برداشت آب صورت می گیرد، سطح آب پایین می رود و آب شرب روستا یا شهر در هر منطقه به خطر می افتد. بنابراین حفر چاه در آبخوان ها باعث سخت شدن جبران برگشت مجدد آب می شود.

> در آذربایجان غربی یکی از عوامل کاهش آب ورودی به دریاچه ارومیه، برداشت آب از همین چاه هاست. تعداد زیادی از این ها نزدیک به رودخانه ها و جاهایی که سطح آب زیرزمینی بالاست، حفر شده اند و مردم از آب آن ها برداشت می کنند

> مجازات حفر چاه غیر مجاز در قانون بسیار ضعیف است و به هیچ وجه متناسب با جرمی نیست که اتفاق می‌افتد. بخشی از مجازات شلاق است که معمولا قضات آن را در آرای خود لحاظ نمی کنند

وی خاطرنشان کرد: بالاخره باید بین ورودی آبخوان و خروجی آن تعادلی برقرار باشد. یعنی به آن میزانی که آبخوان ها سالانه از طریق بارندگی تغذیه می شوند، برداشت صورت گیرد. برداشت بیش از این اندازه مشکل ساز است. به عبارتی برداشت بیشتر، باعث می شود بسیاری از آبخوان ها به تناسب حجمی که دارند ۱۰ تا ۱۵ سانتی متر خالی و به دنبال آن تمام چاه های مجاز یا غیر مجاز خشک شوند . فاضلی تصریح کرد: خشکسالی و کمبود آب خود عامل بسیاری از بحران ها و آسیب های اجتماعی است از جمله بیکاری ، حاشیه نشینی و مهاجرت. آن هم در شرایطی که تمام تلاش ها بر این است که مشاغل پایداری ایجاد شود .

■ وقتی دولت خودش مجوز می دهد!

اما آیا راهی وجود ندارد که بتوان مانع حفر چاه های غیر مجاز شد قبل از آن که به منابع آبی کشور خسارت وارد شود؟ فاضلی درباره این موضوع توضیح می دهد: رسیدن به این ماجرا به سیاست های دولت هم بستگی دارد. وقتی دولت به افرادی که چاه غیر مجاز حفر می کنند امتیاز می دهد، بنابراین نمی توان توقع داشت که برخی افراد این چاه را حفر نکنند. مجلس قانونی مصوب کرده است که هر کسی که چاه غیر مجاز داشته باشد باید به وزارت نیرو مراجعه کند و مجوز بگیرد، همین قانون باعث شد تا خیلی ها شروع به حفر چاه بکنند و به دنبال آن مدعی شوند که چاهشان از قبل بوده است .

بنابراین ضعف قوانین که متناقض با مصالح کشور است، ضربات زیادی را به منابع آب زده است .وی در پاسخ به این سوال که آیا تا کنون تعاملی برای اصلاح قانون مذکور صورت نگرفته است؟ خاطرنشان کرد: ما پیگیری های زیادی کردیم و حتی بحث مجازات ها و اصلاحیه ماده ۳۵ قانون را مطرح کردیم و این موضوع به هیئت دولت رفت و الان هم به معاونت قضایی قوه قضاییه ارسال شده اما یک سال و نیم است که منتظریم تا این معاونت نظر بدهد و آن را به مجلس بفرستد. ولی اصلاحیه ،هنوز از این معاونت بیرون نیامده است .وی درباره حفر چاه در تهران یا شهرهای بزرگ نیز اظهار کرد: در شهرها معمولا چاه حفر نمی کنند چون هزینه زیادی دارد. حتی در استخرهای خانگی هم از آب شرب استفاده می شود. منتها سال قبل بخشنامه ای ابلاغ شد مبنی بر این که به خانه هایی که چاه دارند مجوز داده شود تا از آب شرب استفاده نکنند که البته این موضوع به صرفه است. وی با بیان این که از تعداد چاه های موجود در شهرها آمار دقیقی وجود ندارد، خاطرنشان کرد: برآوردها حاکی از آن است که میزان استفاده از این چاه ها زیاد نیست. حتی اگر ۱۰۰ هزار چاه داشته باشیم که پنج هزار متر مکعب برداشت آب از آن ها صورت بگیرد، عددی حدود ۵۰۰ هزار متر مکعب حاصل می شود که عدد بالایی نیست آن هم در شرایطی که ۴۹ میلیارد متر مکعب در سال برداشت آب زیرزمینی داریم .بنابراین عمده مصارف ما که پدر آبخوان ها را در آورده مصارف کشاورزی است. وی تاکید کرد: به هر صورت برای آن که بتوانیم تمام این چاه ها را مسدود کنیم مسئله پیچیده ای را پیش رو داریم. از یک طرف باید سیاست های اشتغال اصلاح شود و از سوی دیگر لازم است تا تحول و انقلابی در کشاورزی صورت گیرد اما وابستگی شغلی برخی افراد به این چاه ها ،پر کردن آن ها را با مشکل مواجه کرده است از این رو لازم است تا شغلی برای آن ها ایجاد شود.

■ چاه ها را مسدود کنیم به اشتغال مردم خسارت وارد می شود

درباره این موضوع یک کارشناس حوزه آب نیز به دو مشکل موجود در حوزه منابع آب زیرزمینی اشاره می کند؛ یکی موضوع اضافه برداشت از چاه های مجاز و دیگری برداشت از چاه های غیر مجاز.

حسین خان احمدی اظهار کرد: اگر تصمیمی جدی برای جلوگیری از حفر یا پر کردن چاه های غیر مجاز گرفته شود، می توان امیدوار بود شرایط موجود کمی بهبود یابد اما تعداد این چاه ها به قدری زیاد شده است که اگر مانع برداشت از آن ها شویم، عملا به معیشت مردم و کشاورزان خسارت زده می شود بنابراین برای برخورد با این موضوع باید دست به عصا راه رفت.

وی گفت: در ایران و در چند دوره زمانی، به مقدار زیادی از منابع آبی کشور بیش از توان آن استفاده کرده ایم. از جمله در سال ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۹ ، سال هایی که شاهد بیشترین حفر چاه غیر مجاز در کشور بودیم. بسیاری از این چاه ها بر اساس تصمیماتی که در کشور گرفته شد، در سال های ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۵ دارای پروانه شدند و همین موضوع بیشترین فشار را به منابع آبی کشور وارد کرد. پس از آن نیز در سال ۱۳۸۴ شوکی به منابع آب کشور وارد شد. در این دوره نظارت ها کاهش و برداشت ها افزایش یافت و همین موضوع زمینه را برای آغاز خشکسالی در ایران فراهم کرد. خان احمدی خاطرنشان کرد: به نظر می رسد علاوه بر اقدام عاجلی که دولت و مسئولان باید انجام دهند ، پر کردن این چاه ها نیازمند اقدامی فرهنگی باشد . به عبارتی نمایندگان مجلس مناطق مختلف و حتی ائمه جماعات و ائمه جمعه می توانند ضمن آن که به مردم موضوع خشکسالی را هشدار می دهند از کاهش منابع آبی به واسطه چاه ها صحبت و آن ها را از شرایطی که در آن قرار داریم، آگاه کنند آن وقت است که مردم خودشان برای مسدود کردن این چاه ها پیش قدم می شوند. به هر حال مردم باید بدانند که برگشت آب به رودخانه ها و دریاچه ها در گرو مدیریت منابع آب کشور است و آن ها می توانند به این موضوع کمک کنند.

وی تاکید کرد: علاوه بر این اصلاح برخی قوانین و سخت گیری و مجازات ها عاملی بازدارنده است که باید جدی گرفته شود. به ویژه این که اکنون بارندگی ها کاهش یافته و نسبت به سال های قبل، وضعیت وخیم تر هم شده است. به هر حال چند سالی است که وقتی صحبت از زاینده رود یا دریاچه ارومیه می شود، چیزی جز منطقه ای وسیع و خشک به یاد مردم نمی آید. حتی اگر هر از گاهی خبرهایی بشنویم که آبی در این حوزه روان شده است. خیلی سال است که می دانیم آبی برای زاینده رود باقی نمانده است و هر روز از حجم آب این دریاچه زیبا کاسته می شود. مدت هاست که می دانیم وضع منابع آب ناگوار است و باید چاره ای اندیشید. دیگر فرصتی برای از دست دادن زمان نداریم حتی فرصت های بسیاری را از دست داده ایم . باید دست بجنبانیم.

جدول متوسط [شماره ۷۰۸۸]

طراح جدول: مجید شادروح

افقی: ۱- پگاه- صمغ درخت کاج- واحد سنجش مایعات ۲- کارفرما- نخست- فشردگی- برگ برنده ۳- قبض- دور افتاده- محل تحصیل- تور- تکرار حرف ۴- سرحد- آرزو- کمربند- گرمی ۵- نیز- نخ تابیده- نژاد- طلایی- کالا ۶- ساکت- عقاب سیاه- چرم دباغی شده- علامت صفت عالی ۷- رسوم- شکاف- فیلسوف آلمانی- زنبیل- علامت جمع ۸- ابریشم خام- شیرینی کرمانشاهی- زهرها- پسر ۹- مادر- نیکوکار- خواب- مرگ- کشور نیشکر ۱۰- درون- قلب قرآن- سرما- شهری در فارس ۱۱- دادوفریاد- بیابانی در جنوب آفریقا- عسس

عمودی: ۱- پرتو- رب النوع ۲- رود مرزی- بانوی فرانسوی ۳- واضح و روشن- سر- نت ششم ۴- عدل- نوعی حلزون- تیغ ۵- مایه حیات- از حروف الفبا- پادشاه ۶- واحد غذا- ظلمانی ۷- پول خارجی- فهم- دوبار هم قد ۸- میوه بهاری- درخت انگور- پیامبران ۹- نقش هنری- عشیره- لوبیای روغنی ۱۰- میان- کمترین ۱۱- نگارخانه- بانگ ۱۲- از سوزنی برگان- سرشت و توانایی- خشکی ۱۳- کچل- خانه شعری- لوله گوارشی ۱۴- طلایه دار اعداد- غوغا- رشته‌ای که در پهنای پارچه بافته می شود ۱۵- مرطوب- صفیر ۱۶- زائوترسان- درخت انداز- مادر لر ۱۷- شیشه آزمایشگاهی- گندم سوده- پیشه ۱۸- تصدیق خارجی- زبان رسمی ایران پس از اسلام- منافق ۱۹- الگو- بوستان ۲۰- گیاه رنگرزی- گاری

حل جدول شماره ۷۰۸۷

جدول سخت [شماره ۲۹۹]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- از نفیرش مرد و زن ناليده اند- چند مرتبه- شریان- راننده هواپیما ۲- نوعی شیرینی بادامی- خوشنویس نامی عهد قاجار- رود جیحون- سالن نمایش فیلم ۳- از خط های زیبای اسلامی- کتابی پرفروش از دفاع مقدس نوشته معصومه سپهری که وضعیت جانبازی ۷۰ درصد را بازگو می کند ۴- پرستاری از مریض- نوشیدنی- آماسیدگی- مفلوج ۵- زمین پر از سنگ- پزشك- نوعی نان حجیم- پرهیزکار ۶- قصر نشین- آتشفشانی در ایتالیا- شکرگزار- از دو عنصر تشکیل دهنده نمک طعام ۷- لوازم منزل- رشته ای در شمشیر بازی- بالش- یاری کننده ۸- برگزیده- بی کس- رمان مشهور امیل زولای فرانسوی- اپراتور ۹- کارگردان فیلم دیدنی جانگوی از بندرها شده- کوهستانی در آمریکای جنوبی ۱۰- بایگانی- زربفت- چندوکیل- روزانه ۱۱- نوعی نوشیدنی میوه ای- عقب هر چیز- ظرف دوجداره برای نگهداری مایعات- سنگریزه.

عمودی: ۱- میمون آدم نما- شهرستانی در استان آذربایجان شرقی ۲- دلسردی- گوشه ای در دستگاه ماهور ۳- دریاچه خشک شده استان فارس- پرستش ۴- از محبت سرکه ها ... می شود- رها و آزاد- کرم کدو ۵- هدایت کننده- از آلات موسیقی ۶- اعتراض به حکم غیابی ۷- پیوسته تکرار شدن- آن چه موضوع گفت وگوی بسیاری از مردم است ۸- گرفتاری- محیط- قطار ۹- موسس سلسله مغول های ایران- جانشین ۱۰- شهری در آذربایجان غربی- برخی در آستین می پرورانند! ۱۱- معشوق- خوردن ۱۲- خطاب محترمانه برای بانوان- چینه دان مرغ ۱۳- نوعی سطح شیب دار- گریستن- از بین رفته ۱۴- نام چندتن از پادشاهان سوئد بود- پیمانه کننده ۱۵- بیزار ۱۶- زیان- مجموعه وسایل آشپزخانه ۱۷- پست و فرومایه- کتاب های عربی- قورباغه ۱۸- پارچه نوشته تبلیغاتی- متن پیام ارسالی توسط تلگراف ۱۹- شهر مکه- دندان های جلوی دهان ۲۰- شهری در شمال شرقی فرانسه- شهری کوچک در حوالی تهران.

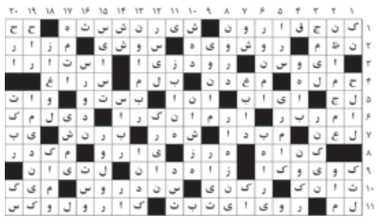
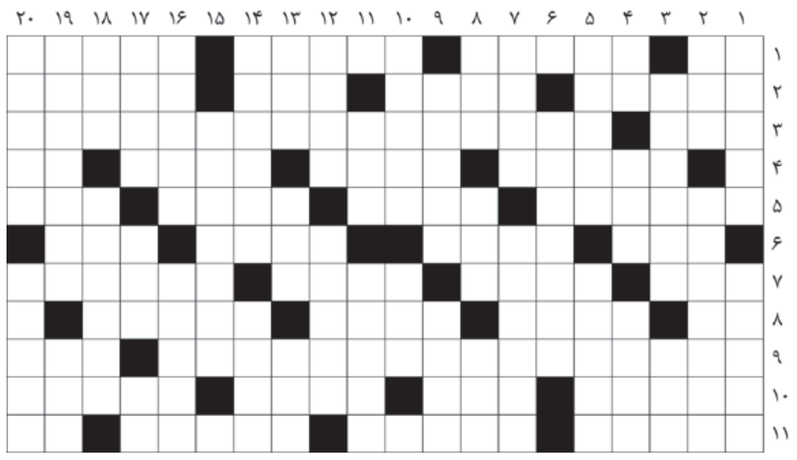
حل جدول شماره ۲۹۸